

billige. Dog forekommer det mig, at der dertil maa knytte sig den Betingelse, at de Foranstaltninger, som man i saa Henseende maatte træffe, ere saadanne, at Skovene ikke ved dem i nogen mærkelig Grad forringe deres Størrelse, som Heelhed betragtet. Man maa kunne gaae ud fra, at disse Foranstaltninger ikke kunne bidrage til, at Skovene i høi Grad formindskes eller maaskee endog ganske forsvinde. Hvad Betydning dette vilde have, skal jeg kortelig tillade mig at berøre. Dog skal jeg ikke komme til det æsthetiske Hensyn. Jeg skal heller ikke dvæle ved, hvorledes Skovene i en vis Forstand kunne siges at have en foræblende Indflydelse paa Mennesket, men nærmest tillade mig at at gjøre nogle Bemærkninger med Hensyn til de klimatistiske Forhold. Naar et æret Medlem har udtalt, at Alt, hvad man havde sagt om Skovenes klimatistiske Indflydelse, var umodne Theorier, fremmede Doctriner, der ikke passede paa Virkeligheden, saa vil jeg derimod bestemt hævde, at Skovene have Indflydelse i klimatistisk Henseende. Jeg siger ikke i dette Dødblik, hverken om det er en god eller en slet, men kun at Skoven har Indflydelse paa Klimaet. Den har saaledes en udjævrende Indflydelse paa Temperaturforandringerne. Den har Indflydelse paa Fugtighedsforholdene; det er aldeles evident, at Regnen i Skovegne i Almindelighed er af en mindre voldsom og heftig Charakter, end paa de skovløse Sletter; Skoven giver Læ, Skoven opholder og fordeeler Vindene; den har Indflydelse paa Sneedækket og paa Længden af den Tid, hvori det ligger ud paa Foraaret. Alt dette er uomtvisteligt. Jeg skal gjerne indrømme, at man i disse Forhold ikke er fuldstændigt paa det Rene med alle Enkeltheder, at man ikke fuldstændigt kan paavise, hvorledes Skovene skulle være fordeelte, eller af hvilken Størrelse de skulle være paa hvert Sted, for at have den helbigste Virkning paa Klimaet. Mange Enkeltheder søges løste paa forskjellig Maade, men i sin Heelhed staaer det fast, at Skovene have Indflydelse i klimatistisk Henseende, en gavnlig, naar de ere fordeelte i mindre Partier over Landet, en uheldig, naar de ere samlede i allfor store Grupper; thi i dette Forhold, som i mange andre, gjælder det, at naar man gaaer

til Yderlighederne, kommer man ofte til det modsatte Resultat af, hvad man tilsigtede. — Man har jo isvrigt Exempler nok paa, hvilken Indflydelse det har havt i forskjellige Lande, at Skovene ere blevne udryddede. Jeg skal ikke omtale Indflydelsen i Bjerglandene, jeg indrømmer, at deres Forhold ikke passe paa os; fordi Skovene have Indflydelse i Bjerglandene, kunde det tænkes, at de ikke ville have Indflydelse paa Sletteland, paa jævnt Land. Men ogsaa der have Skovene utvivlsomt Indflydelse. Jeg skal kunne nævne mange Exempler paa, hvilken overordentlig uheldig Indflydelse Skovenes Forsvinden der har havt. Jeg vil f. Ex. nævne Sletten, den saakaldte store Karsti, Nordvest for Trieste, som i sin Tid har været bevoget med god Skov og nu ligger hen som Heide, man forgjæves har søgt paany at opdyrke. Ved det danske Monarchies tidligere sydlige Grændse er der en Heide, som Mange ville have seet, da den ligger paa en af Hovedrouterne til Udlandet, den store Lyneburgske Heide, der strækker sig omtrent fra Hamborg til Byen Hannover. Den har været bevoget med de prægtigste Ege-, Bøge- og Fyrreflove, hvoraf der nu kun er ganske faa Levninger tilbage; man vil have seet, at det isvrigt er Sandhed, tildeels bevoget med Byg. Paa Bylands Vestside vil jeg spørge Enhver: dersom de Egeflove, som have staaet derovre — derom viden allfor vel det tætte Egekrat, som man endnu seer der — dersom disse Egeflove endnu havde været tilstede, troer man da ikke, at de vilde have en gavnlig Indflydelse paa Agerbruget, troer man ikke, at det vilde have fremmet Agerbruget paa Vestsiden, naar der havde været Egeflove? Er dette saaledes, at Skovene kan have en nyttig Indflydelse i klimatistisk Henseende, saa skal man, selv om man ikke mathematisk kan bestemme denne Indflydelse, vel vogte sig for at træffe Foranstaltninger, der ville gjøre, at Skovene forsvinde, og at de uheldige Virkninger, som Skovenes Traværelse kunne medføre, ville gjøre sig gjældende.

Er det nu saa, at den Frihed Ministeren her byder, vil værne om, at Skovene ikke forsvinde? Det er for mig Hovedsagen. Jeg er ikke sikker derpaa, og jeg kan ikke staae mig til Ro med, at der staaer i Motiverne, at der er